

Republika Hrvatska
Općinski sud u Čakovcu
Čakovec, Ruđera Boškovića 18

Poslovni broj: P-271/2024-18

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski sud u Čakovcu, po sutkinji Sandri Oletić, u pravnoj stvari tužitelja Denisa Živkovića, OIB: 84550908419, Čakovec, ZAVNOH-A 45, zastupanog po punomoćniku Krešimiru Golubiću, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Golubić i Šikić iz Čakovca, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., OIB: 53056966535, Magazinska cesta 69, Zagreb, zastupanog po punomoćnicima odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Glamuzina & Grošeta iz Zagreba, radi isplate, nakon dovršene glavne rasprave održane dana 18. svibnja 2026. u nazočnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, dana 2. srpnja 2026. objavio je i

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku da u roku od 15 dana tužitelju isplati zakonske zatezne kamate na iznos od 22.253,94 EUR, tekuće na:

iznos 13,61 EUR od 31. prosinac 2007.

iznos 55,55 EUR od 31. siječanj 2008.

iznos 61,85 EUR od 29. veljača 2008.

iznos 72,66 EUR od 31. ožujak 2008.

iznos 56,42 EUR od 30. travanj 2008.

iznos 130,69 EUR od 31. svibanj 2008.

iznos 139,60 EUR od 30. lipanj 2008.

iznos 126,51 EUR od 31. srpanj 2008.

iznos 127,16 EUR od 31. kolovoz 2008.

iznos 134,92 EUR od 30. rujanj 2008.

iznos 195,01 EUR od 31. listopada 2008.
iznos 164,66 EUR od 30. studeni 2008.
iznos 207,73 EUR od 31. prosinac 2008.
iznos 319,14 EUR od 31. siječanj 2009.
iznos 215,52 EUR od 28. veljača 2009.
iznos 199,30 EUR od 31. ožujak 2009.
iznos 209,10 EUR od 30. travanj 2009.
iznos 209,05 EUR od 31. svibanj 2009.
iznos 182,34 EUR od 30. lipanj 2009.
iznos 185,21 EUR od 31. srpanj 2009.
iznos 192,09 EUR od 31. kolovoz 2009.
iznos 163,85 EUR od 30. rujan 2009.
iznos 184,65 EUR od 31. listopada 2009.
iznos 195,44 EUR od 30. studeni 2009.
iznos 154,56 EUR od 31. prosinac 2009.
iznos 322,06 EUR od 31. siječanj 2010.
iznos 213,59 EUR od 28. veljača 2010.
iznos 230,25 EUR od 31. ožujak 2010.
iznos 225,76 EUR od 30. travanj 2010.
iznos 233,26 EUR od 31. svibanj 2010.
iznos 286,68 EUR od 30. lipanj 2010.
iznos 275,68 EUR od 31. srpanj 2010.
iznos 174,05 EUR od 31. kolovoz 2010.
iznos 164,19 EUR od 30. rujan 2010.
iznos 148,34 EUR od 31. listopada 2010.

iznos 181,79 EUR od 30. studeni 2010.
iznos 224,34 EUR od 31. prosinac 2010.
iznos 195,54 EUR od 31. siječanj 2011.
iznos 204,70 EUR od 28. veljača 2011.
iznos 191,34 EUR od 31. ožujak 2011.
iznos 193,75 EUR od 30. travanj 2011.
iznos 250,79 EUR od 31. svibanj 2011.
iznos 217,32 EUR od 30. lipanj 2011.
iznos 262,79 EUR od 31. srpanj 2011.
iznos 212,91 EUR od 31. kolovoz 2011.
iznos 213,60 EUR od 30. rujan 2011.
iznos 410,21 EUR od 31. listopad 2011.
iznos 209,16 EUR od 30. studeni 2011.
iznos 221,35 EUR od 31. prosinac 2011.
iznos 231,98 EUR od 31. siječanj 2012.
iznos 233,40 EUR od 29. veljača 2012.
iznos 226,05 EUR od 31. ožujak 2012.
iznos 231,01 EUR od 30. travanj 2012.
iznos 131,16 EUR od 31. svibanj 2012.
iznos 508,22 EUR od 30. lipanj 2012.
iznos 316,00 EUR od 31. srpanj 2012.
iznos 310,20 EUR od 31. kolovoz 2012.
iznos 297,30 EUR od 30. rujan 2012.
iznos 310,92 EUR od 31. listopad 2012.
iznos 317,46 EUR od 30. studeni 2012.

iznos 312,88 EUR od 31. prosinac 2012.

iznos 287,17 EUR od 31. siječanj 2013.

iznos 309,47 EUR od 28. veljača 2013.

iznos 310,92 EUR od 31. ožujak 2013.

iznos 266,41 EUR od 30. travanj 2013.

iznos 339,48 EUR od 31. svibanj 2013.

iznos 275,23 EUR od 30. lipanj 2013.

iznos 281,60 EUR od 31. srpanj 2013.

iznos 292,08 EUR od 31. kolovoz 2013.

iznos 306,60 EUR od 30. rujan 2013.

iznos 299,11 EUR od 31. listopad 2013.

iznos 304,42 EUR od 30. studeni 2013.

iznos 310,43 EUR od 31. prosinac 2013.

iznos 270,29 EUR od 31. siječanj 2014.

iznos 277,09 EUR od 28. veljača 2014.

iznos 274,87 EUR od 31. ožujak 2014.

iznos 267,34 EUR od 30. travanj 2014.

iznos 264,93 EUR od 31. svibanj 2014.

iznos 266,03 EUR od 30. lipanj 2014.

iznos 274,56 EUR od 31. srpanj 2014.

iznos 275,12 EUR od 31. kolovoz 2014.

iznos 274,96 EUR od 30. rujan 2014.

iznos 286,54 EUR od 31. listopad 2014.

iznos 290,71 EUR od 30. studeni 2014.

iznos 288,22 EUR od 31. prosinac 2014.

iznos 291,62 EUR od 31. siječanj 2015.

iznos 294,26 EUR od 28. veljača 2015.

iznos 291,61 EUR od 31. ožujak 2015.

iznos 291,61 EUR od 30. travanj 2015.

iznos 291,61 EUR od 31. svibanj 2015.

iznos 291,61 EUR od 30. lipanj 2015.

iznos 291,61 EUR od 31. srpanj 2015.

iznos 291,61 EUR od 31. kolovoz 2015.

iznos 238,17 EUR od 30. rujna 2015.,

pa do 30. rujna 2015., po stopi kako slijedi

- za razdoblje od 18. travnja 2007. do 31. prosinca 2007. po stopi od 15,00% godišnje,
- za razdoblje od 1. siječnja 2008. do 30. lipnja 2011. po stopi od 14,00% godišnje,
- za razdoblje od 1. srpnja 2011. do 31. srpnja 2015. po stopi od 12,00 % godišnje,
- za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 30. rujna 2015. po stopi od 8,14% godišnje.

II. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

"Nalaže se tuženiku da u roku od 15 dana tužitelju isplati iznos od 22.253,94 EUR".

III. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

"Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati iznos od 7.446,76 eura uvećano za zakonske zatezne kamate koje na taj iznos teku od 1. listopada 2015. do isplate po stopi

- za razdoblje od 1. listopada 2015. do 31. prosinca 2015. po stopi od 8,14% godišnje,
- za razdoblje od 1. siječnja 2016. do 30. lipnja 2016. po stopi od 8,05% godišnje,
- za razdoblje od 1. srpnja 2016. do 31. prosinca 2016. po stopi od 7,88% godišnje,
- za razdoblje od 1. siječnja 2017. do 30. lipnja 2017. po stopi od 7,68% godišnje,
- za razdoblje od 1. srpnja 2017. do 31. prosinca 2017. po stopi od 7,41% godišnje,
- za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 30. lipnja 2018. po stopi od 7,09% godišnje,
- za razdoblje od 1. srpnja 2018. do 31. prosinca 2018. po stopi od 6,82% godišnje,
- za razdoblje od 1. siječnja 2019. do 30. lipnja 2019. po stopi od 6,54% godišnje,
- za razdoblje od 1. srpnja 2019. do 31. prosinca 2019. po stopi od 6,30% godišnje,
- za razdoblje od 1. siječnja 2020. do 30. lipnja 2020. po stopi od 6,11% godišnje,
- za razdoblje od 1. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. po stopi od 5,89% godišnje,
- za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 30. lipnja 2021. po stopi od 5,75% godišnje,
- za razdoblje od 1. srpnja 2021. do 31. prosinca 2021. po stopi od 5,61% godišnje,

- za razdoblje od 1. siječnja 2022. do 30. lipnja 2022. po stopi od 5,49% godišnje,
- za razdoblje od 1. srpnja 2022. do 31. prosinca 2022. po stopi od 5,31% godišnje,
- za razdoblje od 1. siječnja 2023. do isplate po stopi od 5,50 % godišnje,
a u slučaju promjene stope zakonske zatezne kamate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je objavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena."

IV. Utvrđuje se da tražbina tuženika prema tužitelju, istaknuta radi prebijanja u iznosu od 67.030,80 EUR uvećano za zakonsku zateznu kamatu tekuću na isti iznos od 1.10.2015. do isplate, ne postoji.

V. Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Obrazloženje

1. Tužitelj je dana 12. lipnja 2019. podnio tužbu protiv tuženika, radi isplate, u kojoj se navodi:

- da tužitelj i tuženik su 18. travnja 2007. sklopili ugovor o kreditu broj 218-50-4042411 u iznosu kunske protuvrijednosti od 240.000,00 CHF, s redovnom kamatom po stopi od 4,75 % godišnje promjenjiva sukladno Odluci o kamatnim tuženika s rokom otplate od 360 mjeseci; da ugovorena je promjenjiva godišnja kamatna stopa u visini od 4,75 % od dana stavljanja kredita u otplatu, te da se njezina kasnija visina mijenja sukladno Odluci tuženika; da prema ugovoru tužitelj otplaćuje kredit u mjesečnim anuitetima, prvi anuitet dopijeva na naplatu 31. svibnja 2007., sukladno otplatnom planu prema kojem anuitet iznosi 980,20 CHF u kunskoj protuvrijednosti; da kredit je iskorišten 24. travnja 2007.;

- da obje navedene odredbe, kako o promjenjivoj kamatnoj stopi tako i vraćanju kredita u CHF su ništetne i nepoštene, pri čemu se tužitelj poziva na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1401/12 od 04.07.2013., presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. Pž-7129/13-4 od 13.06.2014., presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt-249/14-2 od 09.04.2015., odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske posl. br. U-III-252/215, U-III-2536/215, U-III-2547/215, U-III-2565/215, U-III-2603/215, U-III-2604/2015 od 13.12.2016., presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt-575/16-5 od 03.10.2017. i presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. Pž-663272017-10 od 14.06.2018., kojima je odlučeno da su ugovorne odredbe kojima se promjena ugovorne kamate veže za odluku banke, te kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak, a o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovalo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve na štetu potrošača, utvrđene ništetnima;

- da tuženik je od tužitelja primjenom ništetnih nepoštenih gore navedenih ugovornih odredbi naplaćivao mjesečne anuitete od 24. travnja 2007. na dalje, te pozivanjem na odredbe članka 1111. i članka 1115. Zakona o obveznim odnosima, tužitelj potražuje da mu tuženik isplati, odnosno vrati previše plaćene iznose koje je tuženik bez osnove naplatio po pojedinim anuitetima do 30. rujna 2015. zbog jednostrane nezakonite promjene kamatne stope i promjene tečaja CHF, sve uvećano za zakonske zatezne kamate koje teku od uplate do povrata.

1.1. Slijedom svega navedenog tužitelj predlaže donošenje presude kojom se nalaže tuženiku da tužitelju u roku od 15 dana isplati iznos od 36.528,76 kn uvećano za zakonske zatezne kamate koje teku na pojedinačno navedene mjesečne iznose (točka I tužbenog zahtjeva); nalaže tuženiku da tužitelju u roku od 15 dana isplati iznos od 132.828,79 kn uvećano za zakonske zatezne kamate koje teku na pojedinačno navedene mjesečne iznose (točka II tužbenog zahtjeva); te nalaže tuženiku da tužitelju naknadi parnični trošak u roku od 15 dana (točka III tužbenog zahtjeva).

2. U danom odgovoru na tužbu tuženik uvodno ističe prigovor mjesne nenadležnosti; a nadalje tuženik osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti, navodeći:

- da tužitelj neosnovano smatra djelomično ništetnima odredbe ugovora o kreditu kojima je glavnica kredita vezana uz valutu CHF i kojima je ugovorena kamatna stopa koja je promjenjiva sukladno odlukama tuženika;

- da tuženik prvenstveno ukazuje na činjenicu da je Dodatkom ugovoru broj Konv-01/2016 izvršena konverzija tužiteljeva kredita u skladu s prisilnim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15, dalje u tekstu: ZIDZPK); da postupajući po odredbama čl. 19.c. st. 1. toč. 2. ZIDZPK tuženik je tužitelju ponudio konverziju predmetnog kredita, a koju je konverziju tužitelj dobrovoljno prihvatio, te da time je kredit izmijenjen u kredit s valutnom klauzulom u EUR; da posljedice konverzije sukladno ZIDZPK u odnosu na ugovor o kreditu su slijedeće: (i) konverzijom kredita obuhvaćeno je cjelokupno razdoblje trajanja predmetnog kredita i to na način da je tužiteljev ugovor izmijenjen kao da je tužitelj 18.4.2007. zaključio ugovor s valutnom klauzulom u EUR i promjenjivom kamatnom stopom primjenjivom na kredite u EUR; (ii) sve i da je vezanje glavnice kredita uz CHF ili ugovaranje kamatne stope promjenjive odlukom tuženika ništetno, a nije, nakon provođenja konverzije utvrđivanje ništetnosti istih nije osnovano jer su sporne odredbe prisilnim propisima u cijelosti izmijenjene i to na način kao da nikada nisu niti bile ugovorene; (iii) sve uplate izvršene po otplatnom planom u CHF uračunate su prilikom izračuna konverzije i promjene kamate i valute ugovora; (iv) provedbom konverzije tužitelju je neotplaćena glavnica kredita smanjena za ukupno 63.229,82 EUR; (v) konverzijom kredita iscrpljene su sve pravne pretpostavke za bilo kakva daljnja potraživanja na ime valute CHF ili kamate po otplatnom planu u CHF jer su u cijelosti obuhvaćeni konverzijom u smislu odredbe čl. 81. st. 5. ZP-a iz 2003., odnosno čl. 96.

st. 5. ZZP-a iz 2007.; da u konkretnom slučaju odredbe koje tužitelj smatra ništetnima izmijenjene su prisilnim propisom (Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju) u odnosu na tuženika i voljom stranaka u odnosu na tužitelja;

- da opreza radi, tuženik osporava visinu tužbenog zahtjeva i ističe prigovor zastare.

2.1. Tuženik predlaže tužbene zahtjeve odbiti te tužitelju naložiti da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećan za zateznu kamatu na trošak tekuću od dana donošenja rješenja o trošku do isplate.

3. Očitujući se na odgovor na tužbu tužitelj se protivi prigovoru mjesne nenadležnosti; navodi da prigovor zastare je neosnovan; da obje navedene odredbe, kako o promjenjivoj kamatnoj stopi tako i vraćanju kredita u CHF su ništetne i nepošteno, da tužitelju su te odredbe bile nejasne, nisu bile lako razumljive ni uočljive, da tuženik tužitelju nije dao sve informacije temeljem kojih bi mogao donijeti informiranu odluku, te da tužitelj nije mogao utjecati na sporne odredbe i da metode i kriteriji promjene kamatne stope tužitelju nisu bili poznati; da konverzijom je uređen odnos za ubuduće, dakle tužitelj se ne može otpočetka smatrati EUR korisnikom kredita, kada on to nije bio, te da EUR simulirani otplatni plan banci je poslužio samo za izračun nedospjele glavnice, a nipošto ne može značiti da se tužitelj ima smatrati korisnikom EUR kredita otpočetka, kada to nije, nego je plaćao, i preplaćivao kredit s valutnom klauzulom u švicarskim francima; da tužitelj je formalno imao izbora prihvatiti ili ne prihvatiti konverziju, no suštinski, izbor nije postojao, da s obzirom na značajno povećanje i tečaja i kamatne stope, a sve nezakonito ugovoreno, tužitelj takav kredit više nije bio u mogućnosti plaćati pa je logično zaključiti da se nalazio u situaciji u kojoj zapravo nema izbora nego prihvatiti konverziju, da konverzija je dakle svim potrošačima bila faktično nametnuta, te da ne treba zanemariti činjenicu da u vrijeme provođenja konverzije valutna klauzula još nije bila pravomoćno utvrđena ništetnom, a potrošači su imali rok od 30 dana za prihvrat izračuna konverzije te su se nalazili u situaciji ekonomske prinude i nisu mogli čekati pravomoćnost odluke o ništetnosti valutne klauzule; da ništetne odredbe ne mogu konvalidirati, odnosno konverzijom nije ostvarena konvalidacija ništetnih ugovornih odredbi iz predmetnog ugovora o kreditu, da ništetan ugovor ne postaje valjan kad uzrok ništetnosti naknadno nestane (čl. 326. st. 1. ZOO), da ništetnost može biti otklonjena jedino i isključivo ako je zakonskom odredbom izričito propisana konvalidacija ništetnih pravnih poslova, a da ZID ZPK niti jednom svojom odredbom ne propisuje da bi ništetni ugovori ili ništetne bitne ugovorne odredbe tih ugovora tim zakonom postale valjane. Navodi i da treba ukazati i na odredbu čl. 41. st. 1. ZZP kojom je propisano da se potrošač ne može odreći niti mu se mogu ograničiti prava koja ima na temelju ZZP-a ili na temelju drugih zakona koji štite prava potrošača, da dakle, potrošači se ne mogu odreći svojih prava na utvrđenje ništetnosti nepoštenih ugovornih odredbi; te da tuženik navodi kako je konverziju izvršio u skladu s odredbama ZID ZPK, međutim navedeni zakon nije primjenjiv u

konkretnom slučaju, da naime, odredbe po kojima je izvršena konverzija odnose se isključivo na kredite sa CHF valutnom klauzulom, a kako je CHF valutna klauzula ništetna, tako nema primjene ovog zakona, jer u predmetnom kreditu nema CHF valutne klauzule, da ugovorne strane su u trenutku sklapanja aneksa o konverziji vjerovale da konvertiraju kredit sa CHF valutnom klauzulom u kredit sa EUR valutnom klauzulom, međutim kako CHF valutna klauzula u biti nije postojala, tako aneks nije niti nastao, sukladno čl. 282. ZOO-a, jer su ugovorne strane bile u nesporazumu, te da osim toga, tuženik nije ponudio tužitelju sklapanje dodatka ugovora u skladu sa zakonom, da utvrđenja u dodatku ugovora su pogrešna, a istim ne prestaju u ne mogu prestati obveze po osnovnom ugovoru, te da tužitelj se potpisivanjem dodatka ugovora ničeg nije odrekao, da dodatak ugovoru nije nagodba. Dalje se navodi da tužitelj nije oštećen konverzijom; da tuženik je tijekom otplate kredita ništetno i nezakonito povećavao kamatnu stopu i da stoga je uslijed utvrđenja ništetnosti promjene kamatnih stopa tužitelj preplatio svaki mjesec do dana konverzije iznose anuiteta koji su se zbog povećanja kamatnih stopa nezakonito povećavali u valuti CHF u odnosu na iznose početnog anuiteta, te da tužitelj je u odnosu na navedenu preplatu postavio tužbeni zahtjev u točki 1. tužbenog zahtjeva; da tuženik je tijekom otplate kredita ništetno i nezakonito tužitelju primjenom valutne klauzule u švicarskom franku obračunavao kunsku novčanu obvezu primjenjujući enormno povećanje tečaja CHF spram kune, sve do dana provedbe konverzije kredita sklapanjem Aneksa, da stoga je uslijed utvrđenja ništetnosti valutne klauzule u švicarskom franku tužitelj preplatio svaki mjesec do dana konverzije kunske obveze na ime dužnih anuiteta koje su se zbog enormnog povećanja tečaja CHF spram kune uvelike povećali u odnosu na kunske iznose po ugovorenom tečaju na dan isplate kredita, te da tužitelj je u odnosu na navedenu preplatu postavio tužbeni zahtjev u točki 2. tužbenog zahtjeva.

4. Rješenjem ovog suda poslovni broj P-594/19-9 od 11. svibnja 2020. odbijen je tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda kao neosnovan, koje je rješenje potvrđeno rješenjem Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj Gž-920/2020-2 od 11. rujna 2020.

5. Očitujući se na navode tužitelja i dosadašnji tijek postupka, tuženik prije svega naglašava kako se u ovom slučaju radi o ugovoru o kreditu koji nije potrošački sukladno odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju; da odredbom čl. 3. Zakona o potrošačkom kreditiranju propisani su izuzeci od primjene istog zakona, odnosno ugovori o kreditu koji nisu potrošački krediti, a prema odredbi st. 1.a istog članka ugovor o kreditu koji obuhvaća ukupan iznos kredita veći od 1.000.000,00 kn nije potrošački kredit; da tužitelju je odobren iznos kredita od 240.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti primjenom srednjeg tečaja tuženika na dan korištenja kredita, a što iznosi 1.082.734,08 kn te je isti stoga isključen iz primjene odredaba Zakona o potrošačkom kreditiranju; da osim toga, tužitelj je predmetni kredit podigao radi adaptacije apartmana koje koristi za iznajmljivanje, odnosno za potrebe svoje poslovne

djelatnosti pa se tužitelj ne može smatrati potrošačem sukladno odredbi čl. 2. Zakona o potrošačkom kreditiranju odnosno odredbi čl. 5. Zakona o zaštiti potrošača; da prema tome, presude na koje se tužitelj poziva ni na koji način nisu od utjecaja na tužiteljev kredit, a niti se na isti mogu primijeniti odredbe Zakona o zaštiti potrošača. Tuženik stoga predlaže da sud bez daljnjeg raspravljanja odbije tužbeni zahtjev; a ako bi, unatoč naprijed navedenom, sud smatrao da je za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari potrebno provoditi postupak, tuženik navodi da je u odgovoru na tužbu detaljno obrazložio razloge zbog kojih tužbeni zahtjev treba odbiti kao neosnovan imajući u vidu da se u ovom postupku radi o ugovoru o kreditu koji je konvertiran u skladu s odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju¹ (dalje : ZID ZPK); da svi dosadašnji navodi tuženika potvrđeni su sada i odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 4.3.2020 donesenom u oglednom sporu koji se vodio pod posl.br. Gos-1/19, a kojom odlukom je potvrđena valjanost Dodatka ugovoru kojim je provedena konverzija; da dakle, ugovorne strane su svoj ugovorni odnos obnovile s retroaktivnim učinkom na način da je isti od njegova zasnivanja vezan uz valutnu klauzulu u EUR; te da slijedom navedenog, posljedica konverzije je stvaranje novog ugovornog odnosa između tužitelja i tuženika i to na način da je kredit vezan uz valutu CHF u cijelosti i retroaktivno zamijenjen kreditom vezanim uz valutu EUR uvažavajući sve eventualne preplate sukladno ZID ZPK pa primjenom obvezujućeg pravnog shvaćanja VSRH-a iz oglednog spora Gos-1/19 tužbeni zahtjev treba odbiti kao neosnovan, a da navedeni stav zauzela je i recentna sudska praksa. Tuženik navodi i da provedbom konverzije tužitelju je utvrđena i preplata u iznosu 22.468,64 kn, a koja je korištena za podmirenje budućih anuiteta, te da ako vještak navedeno ne bi uzeo u obzir, tuženik za slučaj da naslovni sud prethodno utvrdi da je tužiteljev tužbeni zahtjev za isplatu osnovan, ističe procesnopravni prigovor radi prebijanja te predlaže da Sud utvrdi postojanje tražbine tuženika prema tužitelju u iznosu od 505.043,56 kn uvećano za zakonsku zateznu kamatu tekuću na isti iznos od 1.10.2015. do isplate u visini stope određene čl. 29. ZOO-a (NN 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15) i to uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena; a da iznos kojeg tuženik ističe u prigovoru radi prebijanja predstavlja zbroj preplate iz konverzije (22.468,64 kn) i iznosa za kojeg je tužitelju umanjena neotplaćena glavnica (63.229,82 EUR) u kunsnoj protuvrijednosti primjenom srednjeg tečaja HNB-a za EUR na 30.9.2015 (482.574,92 kn), te da navedeni su iznosi nesporno utvrđeni među strankama u čl. 4. i 5. Dodatka ugovoru o kreditu, no ako bi tužitelj iste osporavao tuženik predlaže provođenje financijskog vještačenja na okolnost njihove visine.

6. Podneskom od 7. lipnja 2023. tužitelj je ostao kod svojih navoda glede konverzije kredita; a da osim toga, tuženik nije ponudio tužitelju sklapanje dodatka ugovora u skladu sa zakonom, da tuženik je u izračunu konverzije koristio nezakonite kamatne stope koje nije imao pravo primijeniti i obračunati, da stoga je jasno da tuženik

nije konverziju proveo u skladu sa zakonom, da utvrđenja u dodatku ugovora su pogrešna, a istim ne prestaju i ne mogu prestati obveze po osnovnom ugovoru; da u čl. 1. dodatka ugovoru piše da konverzija ne predstavlja obnovu, niti nagodbu kao ni bilo koji drugi način prestanka obveze ugovoren ugovorom o kreditu u kunama s valutnom klauzulom u CHF te da postojeća obveza iz ugovora o kreditu konverzijom ne prestaje i ne zamjenjuje se novom obvezom. Dalje se navodi da tužitelj je ugovor o kreditu sklopio kao potrošač, da prema Zakonu o zaštiti potrošača potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. Ugovor je sklopljen izvan bilo kakve djelatnosti, da namjena kredita je navedena u ugovoru – stambeni kredit; da tuženik je tužitelju ponudio sklapanje dodatka ugovoru o kreditu temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju upravo iz razloga jer je tužitelj potrošač slijedom čega je nesporno da je tužitelj potrošač. Tužitelj se protivi svim prigovorima tuženika. Također tužitelj navodi da tuženik tužitelju konverzijom ništa nije vratio i konverzijom tužitelj nije oštećen; da glavnica nije umanjena, već je pogrešno utvrđena; da tužitelj ispravama tuženika dokazuje sve uplate po predmetnom ugovoru te potražuje da mu tuženik isplati, odnosno vrati previše naplaćene iznose s osnova jednostranih povećanja kamatnih stopa i s osnova povećanja tečaja CHF i to koliko je tuženik bez osnove naplatio po pojedinim anuitetima, sve uvećano za zakonske zatezne kamate koje teku od uplate do povrata, a ovim podneskom povećava tužbeni zahtjev na način da pored točke I i II naznačene u tužbi, točkom III traži previše plaćene iznose nakon 30. rujna 2015. do kojih je došlo zbog previsoko obračunate glavnice na dan 30. rujna 2015. te pod navedenom točkom III tužbenog zahtjeva predlaže da sud donese presudu kojom se nalaže tuženiku da tužitelju isplati iznos od 50.981,47 kn / 6.766,40 eura uvećano za zakonske zatezne kamate koje na taj iznos teku od 1. listopada 2015. do isplate; zatim pod točkom IV tužbenog zahtjeva traži naknadu parničnog troška uvećanog za zakonske zatezne kamate koje teku od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate po stopi od 5,50 % godišnje, a u slučaju promjene stope zakonske zatezne kamate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je objavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana; te navodi da točka I i II tužbenog zahtjeva naznačenog u tužbi od 12. lipnja 2019, ostaju iste.

7. Tuženik ističe da je prednje navedenim podneskom tužitelj preinačio tužbu na način da je postavio novi zahtjev za isplatu koji do dana podnošenja navedenog podneska nije postojao, te da tuženik se preinaci tužbe protivi, a ako bi naslovni sud preinaku dopustio, tuženik ističe prigovor zastare na preinačenu tužbu; te da osim toga, tužitelj predmetni zahtjev kao i zahtjev s osnove valutne klauzule CHF temelji na svom prijedlogu provedbe konverzije a koji je u suprotnosti s izričitim zakonskim odredbama; da tužitelj smatra kako je tuženik pogrešno utvrdio preostalu glavicu na

dan 30.09.2015. iako je odredbom čl. 19c, st. 1.8 Zakona o potrošačkom kreditiranju izričito propisano na koji se način ista ima utvrditi.

8. Protiveći se navodima tuženika, tužitelj predlaže da sud dopusti preinaku budući bi to bilo svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama, a u odnosu na provedbu konverzije tužitelj ostaje kod svih navoda a osobito kod navoda da tuženik nije konverziju proveo u skladu sa zakonom.

9. Tuženik osporava navode tužitelja da konverziju nije proveo sukladno zakonu. o čemu je već dostavio dokaze u spis. Nadalje tuženik navodi da imajući u vidu prethodno izneseno, a osobito činjenicu da je provedbom konverzije uspostavljena pravna i činjenična situaciju u kojoj bi se tužitelj nalazio kao da odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF nisu niti bile ugovorene, te je njome uspostavljena primjerena ravnoteža između obveza i prava tužitelja kao slabije ugovorne strane i tuženika kao jače stranke ugovora, tuženik smatra da su bili kakvi zahtjevi koje tužitelj postavlja u ovom postupku neosnovani. Navodi se i da tuženik je procesnopravni progovor radi prebijanja istaknuo samo za slučaj da sud ocijeni osnovanim tužbeni zahtjev; da tuženik, naime, konverziju smatra pravilno provedenom i tužbeni zahtjev neosnovanim; no, ako bi sud tužbeni zahtjev ocijenio osnovanim, konverzija ne bi mogla ostati na snazi te bi tužitelj morao vratiti i koristi koje je ostvario provedbom konverzije, a da te se koristi ogledaju u umanjenju neotplaćene glavnice i umanjenju kasnije dospjelih anuiteta za iznos utvrđene preplate iz konverzije; da naime, ako tužitelj osporava konverziju u dijelu koji mu ide u korist, a konverzija ne može ostati na snazi samo djelomično, onda tužitelj ne može uživati pogodnosti koje su ostvarene provedbom konverzije, a to su smanjenje neotplaćene glavnice te umanjenje budućih anuiteta za iznos utvrđene preplate, te da upravo je zbog navedenog istaknut procesnopravni prigovor radi prebijanja. Tuženik predlaže tužbene zahtjeve odbiti te tužitelju naložiti da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećan za zateznu kamatu na trošak tekuću od dana donošenja rješenja o trošku do isplate u visini stope određene čl. 29. ZOO-a koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine u roku od 15 dana.

10. Tužitelj je konačni tužbeni zahtjev specificirao podneskom od 11. ožujka 2026., kojim se očitovao na nalaz i mišljenje vještaka, navodeći da vještak je pravilno utvrdio da je zbog promjene kamatne stope i promjene tečaja CHF u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita u razdoblju od početka otplate do 30.9.2015. godine tužitelj više platio 22.253,94 EUR. i to po osnovi promjene kamatne stope iznos 4.467,37 EUR, a po osnovi promjene tečaja CHF iznos 17.786,57 EUR, te da tom utvrđenju tužitelj ne prigovara; da međutim, vještak je utvrdio i da je konverzijom kredita koju je proveo tuženik iz valute CHF u valutu EUR utvrđena preplata u iznosu od

2.943,97 EUR te potom tu preplatu uzeo u obzir pri obračunu, da vještak navodi da preplatom utvrđenom u konverziji kredita iz valute CHF u valutu HRK zatvorena obračunata zatezna kamata u iznosu od 1.398,46 EUR i nalazom utvrđene razlike u iznosu od 1.545,51 EUR, no, "preplata" od 2.943,97 EUR nije novčani iznos koji je tuženik vratio tužitelju te stoga nema potrebe ni pravne osnove umanjivati iznos od 22.253,94 EUR za „preplatu”; da se kredit obračuna po početnim parametrima, glavnica kredita bi na dan 30.09.2015. godine iznosila 981.202,85 kuna, no, tuženik mu je konverzijom obračunao novu glavnica u iznosu od 1.037.310,43 kn odnosno 135.818,06 EUR, te da vještak je pravilno utvrdio da je kredit obračunat po početnim uvjetima, glavnica kredita trebala bi biti umanjena za dodatnih 7.446,76 EUR (56.107,58 kuna), što je razlika u glavnici prilikom konverzije; da dakle, dokazano je tužitelj nakon 30. rujna 2015. plaćao previsoke iznose anuiteta jer mu je tuženik obračunao previsoku glavnica, a osim toga je time dokazano da je dodatak o konverziji nevaljan; da kako može biti valjan dodatak koji je banka ponudila potrošaču prikazujući mu da će potpisivanjem dodatka njegova obveza biti manja, kad je dokazano veća?; da tužitelj bi bio u boljoj poziciji da nije potpisao dodatak, da Banka je bila nesavjesna i nije upozorila tužitelja ni na ništetnosti valutne klauzule CHF ni na to da će po potpisivanju konverzije glavnica porasti za 7.446,76 EUR u odnosu na onu koju je stvarno dužan otplaćivati; da vještak je utvrdio da je početna rata iznosila 4.422,07 kn, a na dan 30. rujna 2015. trebala je iznositi 5.266,07 kn, da u konverziji je umjesto toga tuženik obračunao novi anuitet od 877,47 EUR što je 6.611,30 kn, da dakle, tuženik je tužitelj povećao obvezu bez da ga je o tome da mu povećava obvezu informirao; da tuženik tužitelja prije i u vrijeme sklapanja dodatka kojim se provodi konverzija nije informirao po tim bitnim parametrima, nije ga informirao da je ugovor o kreditu oslobođen ništetnih ugovornih odredbi koje su predmet ovog postupka; da konverzija kredita iz valute CHF u valutu EUR od strane tuženika nije provedena sukladno odredbama članka 2019.a. do 2019.i. Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15, 78/15 i 102/15); da tuženik nije ponudio tužitelju sklapanje dodatka ugovora u skladu sa zakonom; da tuženik nije proveo konverziju u skladu sa zakonom već je tužitelju ponudio sklapanje dodatka koji sadrži pogrešna utvrđenja. Tužitelj navodi i da u nalazu i mišljenju je vještak odgovarajući na pitanje o više plaćenom nakon konverzije utvrđivao samo uplate do 31. svibnja 2019. kad je tužitelj podnio tužbu, no kako je tužitelj u podnesku od 7. lipnja 2023. naveo da pored točke I i II naznačene u tužbi, točkom III traži previše plaćene iznose nakon 30. rujna 2015. do kojih je došlo zbog previsoko obračunate glavnice na dan 30. rujna 2015., to tužitelj predlaže da sud pozove vještaka na dopunu nalaza i mišljenja u tom dijelu, te da vještak po potrebi zatraži dodatnu dokumentaciju ako je potrebna. Slijedom svega navedenog tužitelj precizira i postavlja tužbeni zahtjev sukladno provedenom nalazu i mišljenju vještaka na način da umjesto točke I i II postavlja jednu točku I budući je vještak u jednoj točki objedinio više plaćeno s osnova kamate i s osnova tečaja, dok točka III ostaje ista do dopune nalaza i mišljenja vještaka tako da predlaže da sud

donese presudu kojom se nalaže se tuženiku da u roku od 15 dana tužitelju isplati iznos od 22.253,94 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim na: iznos 13,61 EUR od 31. prosinac 2007., iznos 55,55 EUR od 31. siječanj 2008., ... (točka I tužbenog zahtjeva); zatim nalaže tuženiku da tužitelju isplati iznos od 7.446,76 eura uvećano za zakonske zatezne kamate koje na taj iznos teku od 1. listopada 2015. do isplate (točka III tužbenog zahtjeva); te nalaže tuženiku da tužitelju naknadi parnični trošak u roku od 15 dana (točka IV tužbenog zahtjeva).

11. Tuženik navodi da tužitelj je podneskom od 11.3.2026. preinačio tužbu na način da je povisio zahtjev za isplatu s osnove tzv. razlike glavnice u toč. III. tužbenog zahtjeva, te da tuženik se protivi preinaci tužbe, a ako bi sud preinaku dopustio, tuženik ističe prigovor zastare jer se zastarni rok ima računati prema danu podnošenja preinačene tužbe, a ranija se tužba smatra povučenom. Nadalje tuženik navodi da tužitelj postavljenim tužbenim zahtjevom osporava samu konverziju jer se ista temelji na razdoblju kojeg tužitelj obuhvaća tužbenim zahtjevom; te da ako bi sud smatrao da je tužbeni zahtjev osnovan, konverzija ne bi mogla ostati na snazi te bi tužitelj morao vratiti i koristi koje je ostvario provedbom konverzije, a te se koristi ogledaju u umanjenju neotplaćene glavnice i umanjenju kasnije dospjelih anuiteta za iznos utvrđene preplate iz konverzije, stoga tuženik ustraje u procesnompravnom prigovoru radi prebijanja istaknutom u podnesku od 3.12.2020., s tim da isti prigovor uređuje na način da zahtjev postavlja u valuti EUR kao važećoj valuti u RH te ujedno usklađuje tijekom zatezne kamate sukladno promjeni odredbe čl. 29. ZOO; stoga tuženik, za slučaj da sud prethodno utvrdi da je tužbeni zahtjev za isplatu osnovan, ističe procesnompravni prigovor radi prebijanja te predlaže da sud utvrdi postojanje tražbine tuženika prema tužitelju u iznosu od 67.030,80 EUR uvećano za zakonsku zateznu kamatu tekuću na isti iznos od 1.10.2015. do 31.12.2022. u visini stope određene čl. 29. ZOO-a i to uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1.1.2023. do isplate u visini stope koja se određuje uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine. Tuženik predlaže da sud donese presudu kojom će odbiti tužbene zahtjeve kao neosnovane, te naložiti tužitelju da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećan za zakonsku zateznu kamatu za trošak tekuću od dana donošenja rješenja o trošku do isplate.

12. Tužitelj je ostao kod tužbe i tužbenog zahtjeva, svih navoda i prijedloga. Protivi se navodima tuženika, protivi se prigovoru radi prijeboja, te ostaje kod prijedloga da sud pozove vještaka kako bi se očitovao na previše plaćene iznose nakon provedene konverzije do 7. lipnja 2023.

13. Tuženik je ostao kod odgovora na tužbu, svih navoda i istaknutih prigovora. Protivi se prijedlogu tužitelja za dopunu nalaza i mišljenja vještaka obzirom da tužbeni zahtjev smatra neosnovanim jer se tužiteljev prijedlog zadatka vještaku temelji na otplatnom planu u CHF koji je konverzijom retroaktivno izmijenjen kao da nikada nije bio ugovoren, te na njegovom prijedlogu provedbe konverzije koji je u suprotnosti s izričitim odredbama ZID ZPK.

14. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u cjelokupnu dokumentaciju u spisu, i to dokumentaciju priloženu uz odgovor na tužbu: Ugovor o kreditu broj: 218-50-4042411 od 18.4.2007. (listovi br. 17-19 spisa), sudsku praksu (listovi br. 20-23 spisa), Dodatak broj KONV-01/2016 Ugovoru o kreditu br. 218-50-4042411 od 09.02.2016. (listovi br. 24-26 spisa); dokumentaciju dostavljenu od strane tužitelja: Ugovor o kreditu broj: 218-50-4042411 od 18.4.2007. (listovi br. 33-38 spisa), Prijepis knjigovodstvene kartice (listovi br. 39-44 spisa), Otplatni plan (listovi br. 45-58 spisa), Otplatni plan (listovi br. 59-62 spisa) i Presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. (listovi br. 63-133 spisa); dokumentaciju dostavljenu od strane tuženika: sudsku praksu (listovi br. 141-150 spisa), sudsku praksu (listovi br. 178-204 spisa); Zahtjev za kredit (list br. 205 spisa), Promotivne uvjete odobravanja RBA flexi stambenih kredita (listovi br. 206-211 spisa), Pregled kretanja tržišnih parametara (list br. 212 spisa), sudsku praksu (listovi br. 250-270 spisa) i sudsku praksu (listovi br. 304-324 spisa).

14.1. Nadalje je provedeno saslušanje tužitelja kao stranke u svrhu dokazivanja.

14.2. Provedeno je i financijsko vještačenje, po stalnom sudskom vještaku za područje ekonomije, grane financije, računovodstvo i bankarstvo, Nataliji Jambrečić iz Čakovca, te izvršen uvid u Nalaz i mišljenje imenovanog sudskog vještaka od 5.2.2026. (listovi br. 274-295 spisa).

15. U odnosu na protivljenje tuženika preinaci tužbe, sud utvrđuje da nedvojbeno je da je tužitelj uz već postojeće tužbene zahtjeve iz tužbe (pod točkama I i II tužbenog zahtjeva) podneskom od 7. lipnja 2023. pod točkom III tužbenog zahtjeva postavio novi tužbeni zahtjev, za isplatu s osnova razlike konvertirane glavnice, no navedeni je novi tužbeni zahtjev postavljen prije zaključena prethodnog postupka u ovoj pravnoj stvari, budući je prethodni postupak zaključen dana 14. listopada 2024., slijedom čega je je navedena preinaka tužbe dopuštena sukladno odredbi članka 190. st. 1. ZPP-a. Nadalje, nedvojbeno je da je tužitelj nakon provedenog financijskog vještačenja povisio ranije postavljene tužbene zahtjeve, međutim, prema Zaključku poslovni broj Su IV-162/2021 sa sastanka predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 26. studenog 2021. u predmetima po tužbama korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena je preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.

16. Ocjenom provedenih dokaza u smislu odredbe članka 8. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 84/08., 57/11, 184/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25; dalje u tekstu: ZPP), konačno postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja utvrđen je djelomično osnovanim.

17. Nesporno je da su tužitelj kao korisnik kredita, te tuženik kao banka kreditor dana 18.04.2007. zaključili Ugovor o kreditu broj: 218-50-4042411.

18. Po predmetnom Ugovoru o kreditu tužitelju je odobren i isplaćen namjenski stambeni kredit, u kunsjoj protuvrijednosti iznosa od 240.000,00 CHF prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita, sa ugovorenom promjenjivom kamatom, koja je u trenutku ugovaranja iznosila 4,75 % godišnje, a promjenjivom u skladu s Odlukom o kamatnim stopama kreditora, sa rokom otplate 360 mjeseci, u 360 mjesečnih anuiteta u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF, važećem na dan dospijeća, prema otplatnom planu.

19. Nesporno je da je između stranaka dana 09.02.2016. zaključen Dodatak broj KONV-01/2016 Ugovoru o kreditu br. 218-50-4042411, kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita iz valute CHF u valutu EUR, i to pozivanjem na Zakon o potrošačkom kreditiranju (NN 75/2009, 112/2012, 143/2013, 147/2013, 9/2015, 78/2015 i 102/2015).

20. Nedvojbeno je da je predmetnim osnovnim Ugovorom o kreditu broj: 218-50-4042411 od 18.04.2007. ugovorena promjenjivost kamatne stope sukladno odlukama tuženika, kao i da je tim Ugovorom o kreditu ugovorena otplata kredita vezana uz valutnu klauzulu u CHF.

21. Prema odredbama članka 59. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03, u daljnjem tekstu: ZZP/03), koji je vrijedio u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu, ugovor o potrošačkom zajmu morao je sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito: odredbu o iznosu zajma, odredbu o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja kamatna stopa može promijeniti, odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti, odredbu o realnim godišnjim kamatama na zajam (efektivnoj kamatnoj stopi), odredbu o pretpostavkama pod kojima realna godišnja kamata na zajam može biti promijenjena, odredbu o iznosu, broju i razdoblju ili datumu otplate pojedinih obroka zajma, odredbu o ukupnom trošku zajma, odredbu o obvezi i uvjetima štednje ili pologa novca, ako je to pretpostavka za odobrenje zajma, godišnji kamatnjak za zajam i kamatnjak za sredstva pologa ako je polog pretpostavka za odobrenje zajma, odredbu o sredstvima osiguranja plaćanja, odredbu o pretpostavkama i postupku.

21.1. Prema definiciji iz članka 3. st. 1. ZZP/03 potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti.

21.2. Odredbama članka 81. ZZP/03 propisano je da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, te da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

21.3. Odredbom članka 87. st. 1. ZZP/03 propisano je da nepoštena ugovorna odredba je ništava, a prema st. 2. istog članka ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

21.4. Prema odredbi članka 84. ZZP/03 nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Nadalje, odredbom članka 85. ZZP/03 propisano je da ako, na temelju zakona ili sporazuma stranaka, ugovor mora biti u pisanom obliku, njegove odredbe moraju biti napisane jasno i lako razumljivo te moraju biti lako uočljive, a prema odredbi članka 86. ZZP/03 dvojbene ili nerazumljive ugovorne odredbe tumače se u smislu koji je povoljniji za potrošača.

22. Prema odredbi čl. 5. Direktive 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo, a prema odredbi čl. 3. st. 1. te Direktive ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora.

23. Odredbom članka 3. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23; dalje: ZOO) je propisano kako su sudionici u obveznom odnosu ravnopravni, dok je odredbom članka 4. ZOO-a propisano kao su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja. Nadalje, prema odredbi članka 7. ZOO-a sudionici pri sklapanju naplatnih pravnih poslova polaze od načela jednake vrijednosti uzajamnih davanja, dok je odredbom članka 8. ZOO- propisano da se je svatko dužan suzdržavati od postupaka kojim se može drugome prouzročiti šteta.

24. Odredbom članka 322. ZOO je propisano kako je Ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

25. Odredbom čl. 320. ZOO-a propisano je da u slučaju kad je ugovor sklopljen prema naprijed otisnutom sadržaju ili kad je ugovor na drugi način pripremila i predložila jedna ugovorna strana nejasne odredbe tumačit će se u korist druge strane.

26. Tužitelj je saslušan u svojstvu stranke iskazao da dakle kredit je uzeo isključivo namjenu završetka adaptacije kuće u Rovinju i refinanciranja starog kredita koji je također imao u Raiffeisen banci za tu kuću; da prije ovog kredita digli su kredit, 5-6 godina prije, za kupnju kuće, u istoj banci, te su te godine radi završetka kuće i refinanciranja starog kredita bili prisiljeni uzeti novi kredit, te da kako su već imali kredit u eurima, došli su po veći kredit kojim bi refinancirali stari, uspjeli završiti kuću, te su im onda u banci nudili kredit u švicarskim francima kao bolji, povoljniji, te iz tog razloga su odlučili, na njihov nagovor uzeti kredit u francima, umjesto u eurima. Na pitanje suda obzirom da navodi u množini, tko je to, odgovorio je da supruga i on. Na pitanje pa tko je bio korisnik predmetnog kredita, odgovorio je da on je bio korisnik, ali vlasnici su kuće pola pola, supruga i on. Na pitanje svog punomoćnika da li je tu kuću kupio i adaptirao radi vlastitog stanovanja u toj kući, odgovorio je da da, naime, cilj i želja im je bila preseliti se u Rovinj i živjeti trajno u Rovinju. Na pitanje da li su on i supruga stanovali u toj kući, odgovorio je da da, naime, obadvoje su bili prijavljeni u to doba na toj adresi u Rovinju, dok je danas samo supruga, a on je opet u Čakovcu, Zavnoha-45. Na pitanje tko još osim njegove supruge danas stanuje u toj kući, odgovorio je da u kući stanuje njegova kćer sa svojom familijom. Na pitanje da li on živi u toj kući, odgovorio je da živi na relaciji Čakovec- Rovinj. Na pitanje je li ga banka 2007. godine upozorila da je rizično uzeti kredit u švicarskom franku, odgovorio je da nije, dapače nagovarala ga na taj kredit kao bolju opciju. Na pitanje da li ga je banka upozorila da je rizičniji kredit u švicarskom franku od kredita u eurima, odgovorio je da nije. Na pitanje da li ga je banka upozorila i objasnila mu temeljem kojih kriterija će mijenjati kamatnu stopu, odgovorio je da nije. Na pitanje vezano za konverziju, da li mu je banka ponudila konverziju kredita iz franka u eure, odgovorio je da ponudila je. Na pitanje da li je on mogao utjecati na obračun konverzije, odgovorio je da ne, nikako. Na pitanje da li mu je banka poslala samo jedan izračun ili dva, odgovorio je da prvo su dobili jedan, a onda je nakon izvjesnog vremena došao drugi, nešto povoljniji, da naime, u tom prvom izračunu, nakon 8-9 godina plaćanja kredita, izračun je bio da su više dužni negoli su prije 9 godina uzeli kredit, konkretno, kredit je bio 240.000 franaka iliti 150.000 eura, a nakon tog perioda, tih 9 godina od dizanja kredita prvi izračun je bio da su dužni više od 150.000 eura, iako im je rata tada bila već više od 1.000,00 eura mjesečno, a da u tom drugom izračunu je glavnica ipak bila nešto manja, ako se dobro sjeća oko 135.000 eura. Na pitanje da li je mogao utjecati i pregovarati o sadržaju

aneksa o konverziji, odgovorio je da ne. Na pitanje koje je opcije imao kad je primio ponudu sklapanja aneksa o konverziji, odgovorio je da znači, ili prihvatiti ponudu, ili nastaviti plaćati u švicarskim francima i vjerojatno sa još većom kamatom koja je bila tada. Na pitanje je li mu prilikom sklapanja aneksa o konverziji banka rekla da se nečeg odriče ako potpišem aneks, odgovorio je da ne razumije pitanje. Na daljnje pitanje da li su mu rekli da se odriče nekog svog daljnjeg potraživanja, odgovorio je da ne, ne. Na pitanje je li ugovor o kreditu iz 2007. banka unaprijed napisala na vlastitom obrascu ili je zajedno sa bankom sastavljao taj ugovor, odgovorio je da sama je banka napisala, naravno. Na pitanje punomoćnika tuženika je li pročitao ugovor o kreditu, odgovorio je da da. Na pitanje je li mu ponuđeno da izabere između više različitih kredita, odnosno, je li mu ponuđen koji drugi kredit osim ovog u CHF, odgovorio je da on je došao po kredit u eurima, ali na nagovor i sugestiju banke je uzeo kredit u francima. Na pitanje je li bio svjestan da je kredit vezan za valutu CHF, odgovorio je da da. Na pitanje je li bio svjestan da je kamatna stopa promjenjiva, odgovorio je da da. Na pitanje zna li što znači valutna klauzula, odgovorio je da da. Na pitanje je li imao kakvih nejasnoća o samom ugovoru o kreditu, odgovorio je da nije. Na pitanje je li pokušao iskoristiti mogućnost promjene valute kredita iz CHF u EUR, predviđenu člankom 11 ugovora o kreditu, odgovorio je pa napravili su konverziju, ne razumije. Na daljnje pitanje je li između sklapanja ugovora o kreditu i provedene zakonske konverzije pokušao iskoristiti mogućnost ugovorne promjene valute, odgovorio je da bio je u banci, ali odgovor je bio da se priprema neka konverzija, da sačekamo zakonsku regulativu. Na pitanje tko je plaćao anuitete, odgovorio je da on. Na pitanje svog punomoćnika je li iz teksta ugovora razumio da je franak rizična valuta i da rata kredita može porasti preko 50 posto, odgovorio je da ne, nije, pa shvaćao je da može porasti rata, naravno, ali čak u banci su mu govorili da se to neće desiti, ili ako se događa da će to biti nekakvo neznatno povećanje u odnosu na početak otplate kredita. Na pitanje da li je i sam znao ili od bilo koje treće osobe dobio informaciju da je švicarski franak rizična valuta, i da mu zbog toga rata kredita može porasti preko 50 posto, odgovorio je da ne, nije.

27. Neosnovan je prigovor tuženika kojim tužitelju osporava status potrošača. Naime, tužiteljev status potrošača proizlazi iz ranije citiranih odredbi ZZP/03, jer nedvojbeno je da se u konkretnom slučaju radi o namjenskom stambenom kreditu, za adaptaciju kuće u Rovinju, a provedenim je dokazima utvrđeno da u navedenoj je kući kako u vrijeme uzimanja predmetnog kredita tako i nadalje živio tuženik odnosno njegova obitelj tj. supruga te kći sa svojom obitelji, dok iz provedenih dokaza ne proizlazi da bi u vrijeme ugovaranja predmetnog kredita tužitelj bio vlasnik kakvog trgovačkog društva ili obrta ili da se u navedenoj kući adaptiranoj predmetnim kreditom obavljala odnosno obavlja kakva poslovna djelatnost.

28. Nadalje, nedvojbeno je činjenica da je upravo tuženik tužitelju ponudio konverziju kredita iz tog Ugovora o kreditu i s tužiteljem dana 09.02.2016. zaključio Dodatak predmetnom Ugovoru o kreditu, a to sve pozivanjem na Zakon o potrošačkom

kreditiranju, iz čega je razvidno kako je sam tuženik cijelo vrijeme trajanja predmetnog Ugovora o kreditu tužitelju priznao status potrošača.

29. Nesporo je da je tužitelj potpisao predmetni Ugovor o kreditu. Međutim, nedvojbeno je činjenica da je Ugovor o kreditu sačinio i na potpis tužitelju dao upravo tuženik, te da radilo se o tipskom ugovoru, a da tužitelj i tuženik kao ugovorne strane o pojedinačnim odredbama toga Ugovora nisu posebno pregovarali. Naime, uvjet pojedinačnog pregovaranja bio bi ispunjen kada bi tužitelj imao stvarnu mogućnost utjecati na sadržaj odredbi odnosno ishoditi promjenu pojedinih, od strane tuženika ponuđenih odredaba ugovora o kreditu.

30. Stoga sud zaključuje kako tuženik nije dokazao da je prilikom ugovaranja predmetnog Ugovora o kreditu tužitelju dao sve relevantne informacije osnovom kojih bi tužitelj bio u mogućnosti donijeti promišljenu odluku o preuzimanju obveza po predmetnom kreditu ugovorenom uz valutnu klauzulu u CHF i uz promjenjivu kamatnu stopu.

31. Nije sporno da banke kreditori mogu ugovarati promjenjivu kamatnu stopu, ali moraju takvu stopu ugovarati tako da su korisniku kredita poznati parametri na temelju kojih će se ta kamatna stopa mijenjati.

32. Odredba predmetnog Ugovora o kreditu koja promjenu ugovorne kamate čini ovisnom isključivo o odluci jednog ugovaratelja, bez da istovremeno (a ne naknadno jednostranim donošenjem posebnih dokumenata) precizno odredi uvjete promjenjivosti i referentnu stopu za koju se veže promjena, uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koji promjenu ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može ni provjeriti jer nema nikakvih egzaktnih kriterija.

33. Kod nedvojbene činjenice da ugovorne strane nisu pojedinačno pregovarale o ugovornoj odredbi o promjenjivosti kamatne stope, a da je promjena kamatne stope vezana uz jednostrane akte tuženika, to je takva neodređena formulacija nerazumljiva za prosječnog potrošača, ovdje tužitelja i dovela je do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, budući da isti nije mogao ocijeniti kako i u kojem smjeru će se tijekom budućeg razdoblja kretati kamatna stopa, a što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja, slijedom čega je takva odredba nepoštena u smislu odredbe čl. 81. st. 1. ZZP/03, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora, te kao takva ništetna sukladno odredbi čl. 87. st. 1. ZZP/03. Odredbe Ugovora o kreditu ne sadrže niti referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, niti precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope pa se takve odredbe ne mogu smatrati razumljivima u smislu da tužitelj kao potrošač raspolaže objektivnim kriterijima na osnovi kojih bi bila određena promjenjivost kamatne stope odnosno predmet njezine obveze, a koji bi trebali omogućiti potrošaču

da provjeri opravdanost razloga za promjenu kamatne stope tijekom razdoblja trajanja kredita.

34. Nadalje, u predmetu Suda Europske unije br. C-472/10 u postupku prethodnog odlučivanja, od strane neovisne odvjetnice izraženo je pravno shvaćanje prema kojem ugovorne odredbe koje omogućuju jednostranu izmjenu ugovora nisu automatski nepoštene, već su to samo one odredbe koje dopuštaju izmjenu bez valjanog razloga ili koje u sebi ne sadrže razlog za izmjenu, time da razlog mora biti izrijekom naveden u ugovornoj odredbi. U smislu navedenog, a imajući u vidu da predmetnim Ugovorom nisu bili određeno precizirani razlozi za izmjenu kamatne stope ubuduće, odredba o promjenjivosti kamatne stope je nerazumljiva i slijedom toga nepoštena.

35. Nedvojbeno je da se niti o ugovorenoj valutnoj klauzuli u CHF između stranaka nije pojedinačno pregovaralo. Slijedom toga ukazuje se da pri zaključenju predmetnog Ugovora o kreditu tuženik kao trgovac nije ovdje tužitelja kao potrošača informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a na štetu tužitelja kao potrošača.

36. Naime, banka je i prije i u vrijeme zaključenja ugovora propustila informirati korisnika kredita kao potrošača, ovdje tužitelja, o važnim činjenicama odnosno o općem riziku vezanom uz svaku valutnu klauzulu, da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za CHF neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz EUR, da je rast tečaja CHF u kontekstu uvođenja Eurozone gotovo potpuno izvjestan te o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, a značaj neravnoteže zbog valutne klauzule u CHF je tim veći što prosječni potrošač ne zna za rizik tečaja CHF, te je još veći i zbog toga što se i ugovorna kamata naplaćuje u kunama prema tečaju CHF, a k tome je i promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a i neizvjestan je iznos i glavnice kredita kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci, i cijena, jer se i kamata plaća u istoj valuti u CHF što znači da su promjenjivi i neizvjesni bitni elementi ugovora.

37. Iz presude Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. proizlazi da je tužitelj Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača ishodio presudu, između ostalih, i u odnosu na tuženika, gdje je utvrđeno da je u razdoblju koje obuhvaća i ugovaranje te vrijeme otplate predmetnog kredita, tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora pravni prednik tuženika kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj

obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03 u razdoblju od 01.9.2004. godine do 06.08.2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 07.08.2007. do 31.12.2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača, te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te da je u razdoblju koje obuhvaća i ovdje utuženo razdoblje povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom pravnog prednika tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora pravni prednik tuženika kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku pravnog prednika tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03) u razdoblju od 10.09.2003. do 06.08.2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 07.08.2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

38. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. potvrđena je prednje navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. u odnosu na tuženika u dijelu u kojem je utvrđeno da je u razdoblju koje obuhvaća i ovdje sporno razdoblje povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, tako što u potrošačkim ugovorima o kreditima koristi nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i koja je ništetna. Revizije podnesene protiv navedene presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., odbijene su odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-249/14-2. od 9. travnja 2015.

39. Iz odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-249/14-2 od 9.4.2015. slijedi da su banke kao visoko specijalizirane novčarske ustanove bile dužne maksimalno odgovorno pristupiti svakom pojedinom potrošaču i pomoći mu da se u okviru zakonom dopuštenih mogućnosti koristi njihovim uslugama, ali nikako na njihovu štetu. U

odnosu na znanje i iskustvo banaka u kreditnom poslovanju iste su bile dužne svakog potrošača ozbiljno informirati o smislu i sadržaju odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i skrenuti mu pozornost na parametre o kojima ovisi kamatna stopa u budućem razdoblju trajanja kredita, a što iste nisu učinile na valjan način u spornom razdoblju zadovoljavajući se nedorečenim i nerazumljivim formulacijama o promjenjivoj kamatnoj stopi iz unaprijed formuliranog standardnog Ugovora koja je kao takva ostala nerazumljiva.

40. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. (kojoj je prethodila odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-2521/15 od 13. prosinca 2016. kojom je usvojena tužba tužitelja udruge Potrošač i ukinuta odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. u točki I. izreke presude i rješenja u dijelu kojim je odbijena revizija tužitelja udruge Potrošač protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u točki I.1. izreke (kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje da su tuženici „povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći u potrošačkim ugovorima o kreditima nepošteno ugovornu odredbu kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo“) te je u tom dijelu predmet vraćen Vrhovnom sudu Republike Hrvatske na ponovni postupak; te odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt 575/16-5 od 3. listopada 2017. kojom je isti ukinuo negativnu odluku Visokog trgovačkog suda broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. vezano za valutu, te je predmet u tom dijelu vraćen Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske na ponovno odlučivanje), potvrđena je ranije navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. u dijelu u kojem je utvrđena ništetnost ugovornih odredaba kojima se ugovarala valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a to iz razloga što se o takvim odredbama nije pojedinačno pregovaralo, niti je tuženik potrošače u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima bitnima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što pak je suprotno načelu savjesnosti i poštenja i prouzročilo je neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve na štetu isključivo potrošača. Revizije podnesene protiv ove presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. odbijene su odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019.

41. I prema presudi Europskog suda pravde broj C-26/13 od 30. travnja 2014. čl. 4. st. 2. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da "ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva", već da se istome trebalo na precizan, razumljiv i transparentan način pojasniti uvjete i okolnosti sklapanja ugovora, metodiku promjene kamatne stope, te odnos te odredbe s drugim odredbama ugovora, tako da korisnik kredita može jasno predvidjeti ekonomske posljedice ugovora.

42. U odnosu na primjenu utvrđenja iz parnice "Potrošač" sud ističe da se prema odredbi čl. 502.c ZPP-a, fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom slučaju sud je vezan uz utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na to pozvati, a upravo na ta utvrđenja se tužitelj i poziva u ovom postupku.

43. Nadalje, odredbom čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 14/14, 110/15 i 14/19 – dalje u tekstu: ZZP) određeno je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih prava i interesa potrošača iz čl. 106. stavka 1. u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz 106. stavak 1. tog Zakona, obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

44. Citirane odredbe ZPP-a i ZZP-a propisuju direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen u tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a.

45. Dakle, imajući u vidu naprijed označene odredbe ZPP-a i ZZP-a, kao i činjenicu da su ovdje sporne ugovorne odredbe Ugovora o kreditu sadržajno izražene na identičan način kao i one koje su izrekom pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. utvrđene ništetnim, u ovom postupku ne bi bilo potrebno utvrđivati da li se o predmetnim ništetnim odredbama Ugovora o kreditu pojedinačno pregovaralo, da li su one jasne, teško razumljive i/ili teško uočljive i da li te odredbe suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitoj i apstraktnoj razini. Naprijed izneseno stajalište zauzeo je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj: Rev-3142/2018 od 19. ožujka 2019. No, i iz u ovom postupku provedenih dokaza nedvojbeno proizlazi da se o spornim odredbama predmetnog Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo.

46. Naime, tuženik je u ovom postupku mogao dokazivati da, za razliku od onoga što je utvrđeno u sporu radi zaštite kolektivnih interesa potrošača, pri sklapanju predmetnog Ugovora o kreditu nije narušena pravična ravnoteža između prava i obveza stranaka u smislu prethodno navedenih odredbi ZZP/03. Međutim, tuženik je od dokaznog prijedloga za saslušanje svjedokinje Dijane Prka, zaposlenice tuženika, odustao, dok druge dokaze na ove okolnosti tuženik nije ni predlagao, te ničime nije dokazano da bi odredbe o promjenjivosti kamatne stope i o valutnoj klauzuli u CHF

tužitelju bile suštinski razumljive, odnosno da je od strane tuženika tužitelju objašnjeno kakav konkretan rizik preuzima sklapanjem ugovora uz primjenu tih ugovornih odredbi.

47. Odredbom čl. 55. st. 1. ZZP-a određeno je da je nepoštena ugovorna odredba ništetna, a isto je bilo određeno i čl. 87. st. 1. ZZP/03 koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu. Naime, svrha proglašenja ugovorene odredbe nepoštenom, pa stoga i ništetnom u postupku zaštite potrošača od nepoštenih odredaba je da tužitelj kao potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora i to neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena.

48. Shodno iznesenom, nedvojbeno je da su ugovorne odredbe predmetnog Ugovora o kreditu kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa prema odluci kreditora, ovdje tuženika, te kojima je otplata kredita vezana uz valutu CHF prema tečaju kreditora važećem na dan dospijeca, nepoštene i time ništetne.

49. Zahtjev tužitelja za isplatu preplaćenih iznosa po predmetnom Ugovoru o kreditu restitucijski je zahtjev kao posljedica činjenice da su odredbe predmetnog Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu vezanu za CHF ništetne. Odredbe čl. 502.c st. 1. ZPP-a i čl.118. ZZP-a govore o postupcima naknade štete, pa je s tim u vezi potrebno navesti da je šteta u smislu čl. 1046. ZOO-a i umanjenje nečije imovine, a u konkretnom slučaju tužitelju je plaćanjem anuiteta otplate kredita obračunatih prema tečaju CHF tuženika na dan plaćanja tijekom ugovorenog vremena vraćanja nastala šteta, a tuženik je stekao nepripadnu korist na temelju tih ništetnih odredbi.

50. Pitanje zaštite kolektivnih interesa potrošača je između ostalog regulirano Direktivom Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, a koje odredbe su implementirane i u naše zakonodavstvo Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ 78/12) i sada važećim Zakonom o zaštiti potrošača, time da postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njene pravne stečevine, a što uključuje uz ostalo i prasku suda Europske unije na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je u primjeni od 2005.

51. U presudi Francisc Gutiérrez Naranjo i Ana Maria Palacios Martinez protiv Cajasur Banco i Banco Bilbao Viscaya Argentaria SA u spojenim predmetima C154/15, C-307/15 i C-308/15 Europski sud je utvrdio i definirao pravila koja vrijede neovisno o tome je li ugovorna odredba proglašena nepoštenom u postupku individualne ili kolektivne zaštite od nepoštenih odredaba koja tek kumulativna primjena osigurava potpunu i djelotvornu zaštitu od nepoštenih odredaba suglasno Direktivi 93/13 EEZ. Prvo pravilo o ex tunc učincima utvrđenja da je određena ugovorna odredba nepoštena ide u pravcu da ti učinci idu unatrag od trenutka sklapanja ugovora. Smatra se da

nepoštena ugovorna odredba nikad nije bila ugovorena tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača te sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Drugo pravilo je da proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju i treće pravilo jest da potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena.

52. Obzirom da je čl. 87. ZPP/03 propisano da nepoštena ugovorna odredba je ništava (st. 1.), a da ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe (st. 2.), te odredbom čl. 324. st. 1. ZOO-a propisano da ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora, ako on može opstati bez ništetne odredbe, i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen, znači da predmetni ugovor može opstati i bez ništetnih odredaba o promjenjivosti kamatne stope i valutne klauzule, a ništetni dio ugovora ima se načelno smatrati kao da nikada nije postojao, tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača, s posljedicom uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedene odredbe ne bi postojale. To u odnosu na ugovorenu početnu kamatnu stopu ugovorne kamate ne znači da se navedena kamatna stopa smatra fiksnom kamatnom stopom, već se ista primjenjuje sve dotle dok se na zakonom propisani način ne nadomjesti dio ugovorne odredbe koji je utvrđen ništetnim i uspostavi zakonit mehanizam promjene kamatne stope. Naime, ugovaranje promjenjive kamatne stope, samo za sebe ne isključuje primjenu početno ugovorene kamatne stope u situaciji kada je utvrđeno da je jednostrana promjena kamatne stope ništetna.

53. Kada se navedena pravila primijene na predmetni spor mora se zaključiti da Ugovor o kreditu egzistira bez ništetnih odredbi (presumpcija da nepoštene odredbe nisu nikad ni bile ugovorene), dakle samo s početno ugovorenom kamatnom stopom i bez obveze plaćanja anuiteta u kunsnoj protuvrijednosti CHF. U konkretnom slučaju nije cijeli ugovor ništav već samo gore označene odredbe a bez kojih ugovor može i nadalje egzistirati, dok pozivanje tuženika na činjenicu da su stranke ugovorile promjenjivu a ne fiksnu kamatu stopu nije od utjecaja budući da je takvo ugovaranje bilo protivno gore navedenim odlukama donesenim u kolektivnim sporovima koje su direktno primjenjive u konkretnom slučaju.

54. Zaključenjem dodatka uz osnovni Ugovor o kreditu nisu otklonjene posljedice ništetnosti, te se samom činjenicom sklapanja dodatka osnovnom ugovoru i provođenjem konverzije ne gubi pravo na potraživanje stečenog bez osnove temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu u CHF.

55. Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Gos-1/2019 od 4. ožujka 2020. odgovorio na postavljeno pitanje na način da sporazum o konverziji koji je zaključen na osnovu Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su nišetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenljivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, no također je zauzet stav da bez obzira na sklapanje Dodatka ugovora o kreditu tužitelji imaju pravni interes i ovlašteni su tražiti nišetnost pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga mogli ostvariti neka eventualna prava koja ih pripadaju a riječ je o kondemnatornim novčanim zahtjevima.

56. Prije svega valja navesti da ZID ZPK/15 nije propisano da se sklapanjem dodatka osnovnom ugovoru o kreditu gube prava temeljem nepoštenih i nišetnih odredbi ugovora o kreditu koji je u potpunosti vrijedio i imao svoje pravne učinke do dana sklapanja tog dodatka. Također iz samog Dodatka uz osnovni Ugovor o kreditu sklopljenog između stranaka u konkretnom slučaju nigdje ne proizlazi da bi se korisnik kredita, ovdje tužitelj, provođenjem konverzije odrekao prava koja mu pripadaju temeljem nepoštenih i nišetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. ZID ZPK/15 je imao osnovni cilj otkloniti dužničku krizu zbog rasta tečaja CHF, te je u tom smislu zakonom bilo predviđeno da banke moraju ponuditi sklapanje dodatka osnovnom ugovoru o kreditu, a potrošači mogu prihvatiti konverziju u odgovarajući kredit sklopljen u EUR na način da se krediti vezani uz CHF konvertiraju u kredite denominirane u EUR i kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Međutim, sklapanjem sporazuma o konverziji potrošač i korisnik kredita u CHF nije izgubio pravo potraživati stečeno bez osnove temeljem nepoštenih i nišetnih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje važenja ugovora o kreditu u CHF do dana sklapanja ugovora o konverziji. Sklapanjem dodatka osnovnom ugovoru o kreditu izmijenjeni su samo uvjeti i način otplate kredita, a što potvrđuje i sama činjenica da se radilo o dodatku osnovnom ugovoru, a ne o sklapanju sasvim novog ugovora, te su sklapanjem dodatka osnovnom ugovoru stranke utvrdile svoja prava i obveze ubuduće te retroaktivno od dana sklapanja osnovnog ugovora o kreditu, ali ničime nisu niti su mogle regulirati prava korisnika kredita u CHF temeljem nišetnih odredbi osnovnog ugovora za razdoblje do konverzije.

57. Vrhovni sud Republike Hrvatske je još u odluci broj Rev- 2868/2018 od 12. veljače 2019. zauzeo pravno shvaćanje da korisnik kredita samim sklapanjem dodatka osnovnom ugovoru o kreditu nije izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu nišetne, a slijedom toga i pravo na postavljanje kondemnatornih zahtjeva za isplatu temeljem tako utvrđenih nepoštenih i nišetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

58. U odluci Suda Europske unije u spojenim predmetima C-596/15 P i C-597/15 P u predmetu Bionorica SE i Diapharm GmbH & Co. KG pod toč. 85. odluke od 23.

studenoga 2017. navedeno je da postojanje pravnog interesa pretpostavlja da tužba svojim ishodom može donijeti osobnu korist stranci koja ju je podnijela, a nasuprot tomu, pravni interes ne postoji kada povoljan ishod neke tužbe u svakom slučaju tužitelju ne može donijeti zadovoljštinu. Iz navedene presude Suda Europske unije jasno proizlazi da ne može postojati apstraktni pravni interes, a koji je, kao što je navedeno u odluci ovoga suda broj Rev-2868/2018 od 12. veljače 2019. potpuno određeno i jasno naveden za koje zahtjeve takav pravni interes postoji.

59. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2018. zauzeto je stajalište da nakon zaključenja sporazuma o konverziji kredita nema zapreke da se utvrđuje ništetnost odredbi ugovora o kreditu te da treba imati u vidu da je do sklapanja sporazuma o konverziji bio na snazi osnovni ugovor o kreditu koji je proizvodio pravne učinke a koji se odnose na ispunjenje obveze korisnika kredita temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

60. U pogledu provedenog postupka konverzije ugovora o kreditu ističe se i odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev 174/2020-2 od 15. studenog 2022., u kojoj Vrhovni sud potvrđuje pravo potrošača na obeštećenje zbog primjene ništetnih ugovornih odredbi o jednostranoj promjenjivosti kamatne stope i nakon prihvata konverzije, a ta odluka je potvrđena Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-1995/23 od 28. lipnja 2023. Ništetnost odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi nije predmet ovog konkretnog postupka, međutim iz navedene recentne sudske prakse je vidljiv stav sudova o provedenom postupku konverzije kredita ugovorenih u valuti CHF.

61. Također je Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci broj Rev 809/2021-2 od 21. prosinca 2022 naveo da činjenica sklapanja dodatka ugovora o kreditu ne isključuje mogućnost utvrđenja ništetnim pojedinim odredbi istog tog ugovora.

62. Osim toga Ustavni sud Republike Hrvatske je u odluci broj U-III-5853/20 od 05. travnja 2023.god. potvrdio pravo potrošača na utuženje i isplatu unatoč sklopljenom aneksu o prihvatu konverzije.

63. U presudi Europskog suda u predmetu C-118/17 od 14. ožujka 2019. zauzeto je pravno shvaćanje da okolnost što su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene ništetnim i nepoštenim te zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor, ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača. Dakle, iz te odluke može se zaključiti da potrošač uvijek ima pravo na potpuno obeštećenje temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi potrošačkog ugovora i to bez obzira i na eventualnu zakonsku intervenciju u to njegovo pravo. Takvo pravno shvaćanje ne dovodi u pitanje niti činjenica da je prema ZID ZPK/15 potrošaču i korisniku kredita u CHF dana mogućnost izbora pristati na konverziju ili nastaviti otplatu kredita prema odredbama osnovnog ugovora.

64. U predmetu C-452/18 od 9. srpnja 2020. donesena je odluka iz koje slijedi da bi se potrošač mogao sklapanjem sporazuma kojim se zamjenjuje nevaljana ugovorna odredba drugom odredbom, odreći zaštite koju mu pruža Direktiva 93/13 odnosno prava temeljem iste, samo i isključivo kada bi dao slobodan i informiran pristanak na takvo odricanje i znao čime se tim pristankom odriče.

65. Po ocjeni ovog suda tužitelj se sklapanjem Dodatka ugovoru nije odrekao tog prava niti je mogao dati slobodan i informiran pristanak te se nije odrekao svojih prava na obeštećenje niti je takvo odricanje u istome sadržano, a čak da je i dao takav pristanak ne bi se radilo o slobodnom i informiranom pristanku s obzirom da u vrijeme sklapanja aneksa o konverziji, valutna klauzula u CHF nije bila utvrđena ništetnom.

66. Naime, razlog donošenja navedenog ZID ZPK/15 bio je da se položaj korisnika kredita u CHF kao potrošača, izjednači s položajem u kojem bi bili da su koristili kredit vezan uz EUR, dok činjenica da su stranke zaključile dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR sama za sebe ne upućuje na zaključak da je tužitelju doista u potpunosti vraćen iznos koji predstavlja razliku s osnova preplaćenih anuiteta uslijed nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu.

67. U odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 1096/2022-2 od 8. studenoga 2022. dan je slijedeći odgovor na predmetno pravno pitanje: "Sklapanjem dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija kredita sukladno ZID ZPK/15 ne gubi se pravo na potraživanja preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu te korisnik kredita zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu, ako takva razlika postoji." U toj je odluci dalje izneseno da naime, korisnici kredita ne mogu kumulirati pretplatu koja im je priznata konverzijom i onu koja im proizlazi iz nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu do dana konverzije, nego imaju pravo na razliku ukoliko ona postoji, a što se utvrđuje financijskim vještačenjem. Nadalje se u toj odluci navodi da obzirom na izraženo pravno shvaćanje u ovoj odluci dolazi do izjednačenja prava korisnika kredita u CHF koji su sklopili dodatak Ugovoru o kreditu i proveli konverziju u odnosu na one korisnike kredita u CHF koji nisu sklopili takav dodatak ili isti nisu mogli sklopiti, jer u razdoblju od sklapanja Osnovnog ugovora o kreditu pa do dana konverzije takvi potrošači imali su jednak pravni status i trpjeli su jednake pravne posljedice nepoštenih ugovornih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu.

68. Glede prigovora zastare sud ističe kako zastara novčane tražbine tužitelja nije nastupila jer je u ovom slučaju tužitelj kao vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje novčane obveze tek kad se utvrdi da su sporne odredbe ugovora ništetne (čl. 215. st. 1. ZOO-a).

69. Kod instituta stjecanja bez osnove zakon ne predviđa posebni zastarni rok, uslijed čega se ima primijeniti čl. 225. ZOO-a, koji propisuje da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare.

70. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u svojoj odluci broj Rev-2245/2017-2 od 20. ožujka 2018. izrazio shvaćanje da pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO-a te da zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je u Zaključku sa svoje sjednice od 30. siječnja 2020. zauzeo pravno shvaćanje da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda održanoj 31. siječnja 2022. dano je objedinjeno pravno shvaćanje o početku tijeka zastare u slučaju restitucijskih zahtjeva kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovornih odredbi CHF (Broj: Su-IV-33/2022-2), prema kojem ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju već u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok, sukladno tekstu oba prednje navedena pravna shvaćanja, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite.

71. Shodno iznesenom, ništetnost ugovornih odredbi ugovora o kreditu u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu i u odnosu na valutu CHF pravomoćno je ustanovljena u postupku kolektivne zaštite potrošača, i to glede promjenjive kamatne stope danom donošenja presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., a glede ugovaranja valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak danom donošenja presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.

72. Nadalje, Građanski odjel Vrhovnog suda RH na svojoj drugoj sjednici održanoj 27. svibnja 2024. donio je pravno shvaćanje Su-IV-123/2024-5 pod točkom 2. koje glasi: „U slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva.“

73. Obzirom da je tužba u ovom predmetu podnesena dana 12. lipnja 2019., po tuženiku istaknuti prigovor zastare je u cijelosti neosnovan.

74. Financijskim vještačenjem provedenim po imenovanom sudskom vještaku Nataliji Jambrečić, utvrđeno je:

- da zbog promjene kamatne stope i promjene tečaja CHF u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita u razdoblju od početka otplate do 30.9.2015. godine više je plaćeno 22.253,94 EUR: po osnovi promjene kamatne stope iznos 4.467,37 EUR i po osnovi promjene tečaja CHF iznos 17.786,57 EUR;

- da prilikom provođenja konverzije kredita iz valute CHF u valutu EUR tuženik je tužitelju priznao preplatu u iznosu od 2.943,97 EUR; da preplatom utvrđenom u konverziji kredita iz valute CHF u valutu HRK u nalazu je zatvorena obračunata zatezna kamata u iznosu od 1.398,46 EUR i nalazom utvrđene razlike u iznosu od 1.545,51 EUR; te preostala razlika više plaćenog iznosi 20.708,43 EUR (22.253,94-1.545,51);

- da u odnosu na konvertiranu glavnica, da se kredit obračuna po početnim parametrima (tečaj na dan isplate, kamatna stopa 4,75%/3,23%), glavnica kredita bi na dan 30.09.2015. godine iznosila 981.202,85 kuna; da tuženik je prilikom konverzije kredita iz valute CHF u valutu EUR u svojim poslovnim knjigama izvršio umanjene nedospjele glavnice kredita za iznos od 484.390,99 kuna; a da je kredit obračunat bez valutne klauzule (tečaj na dan isplate kredita), uz primjenu kamatne stope od 4,95%/3,23%, glavnica kredita trebala bi biti umanjena za dodatnih 7.446,76 EUR (56.107,58 kuna);

- te da u odnosu na to koliko je tužitelj tuženiku više platio nakon 30. rujna 2015. zbog više obračunate glavnice, da ukoliko se na više obračunatu glavnica u iznosu od 7.446,76 EUR (tabela 7) obračuna kamata po stopi od 5,25% (Dodatak ugovoru) za razdoblje od 1.10.2015. do 31.5.2019. (utuženje), razlika više plaćenog (redovna kamata i glavnica) iznosila bi 2.116,87 EUR.

75. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje imenovanog stalnog sudskog vještaka, jer je dan stručno i objektivno, te u skladu s povjerenim mu zadatkom vještačenja, a na koji nalaz i mišljenje stranke nisu imale primjedbe na matematički izračun vještaka, dok su primjedbe tuženika na metodologiju vještačenja koje predstavljaju prigovore pravne prirode već prethodno raspravljene. Nadalje, po tužitelju predložena dopuna vještačenja na okolnost više plaćenog u razdoblju nakon provedene konverzije nije bila potrebna za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

76. Na temelju danog nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da tužitelj je uslijed ništetnosti odredbi predmetnog Ugovora o kreditu s osnove promjene kamatne stope i tečaja preplatio iznos od 22.253,94 EUR, te da nakon prebijanja navedenog

preplaćenog iznosa s iznosom priznatim u konverziju razlika više plaćenog iznosi 20.708,43 EUR, za koji iznos tužitelj u konverziji nije oštećen.

77. Međutim, dana 27. svibnja 2026. donesena je Presuda i Rješenje u predmetu Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni br. Rev-457/2025, donesena u proširenom vijeću od 13 sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koja je prema objavi na službenim stranicama Vrhovnog suda Republike Hrvatske otpremljena dana 18. lipnja 2026.

78. U obrazloženju prednje navedene odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske izneseno je da: *"21. Sklapanjem Aneksa Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK/15 kojim su stranke iznova od dana sklapanja Ugovora o kreditu uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, na valjan način, ugovoren među strankama, prestala je obveza tuženice (čl. 160. ZOO) na povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o načinu promjene kamatne stope ugovornih kamata i valutne klauzule u CHF, a koja bi obveza proizlazila iz opće odredbe obveznog prava (čl. 1111. st. 1. ZOO) i ti, više plaćeni iznosi, nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženice. ZID ZPK/15 je u odredbama čl. 19.d i čl. 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju Ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još prije sklapanja Aneksa Ugovora proučiti njegove odredbe. 22. U skladu s navedenim, primjena posebnog propisa (ZID ZPK/15) derogira opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se svote koje su plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o jednostranoj izmjeni stope ugovorne kamate te devizne klauzule u CHF, ne vraćaju potrošaču, već su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim Dodatkom Ugovora o kreditu, a na način kako je to određeno u ZID ZPK/15. Kod toga ovaj sud napominje da nije pravno odlučno u kakvom su položaju oni potrošači koji su prihvatili konverziju u odnosu na one koji nisu jer je to bio izbor kojeg je ZID ZPK/15 jasno definirao i u slučaju tog izbora potrošači koji su prihvatili konverziju više se ne nalaze u položaju dužnika iz kredita s valutnom klauzulom u CHF. Dakle, radilo se o valjanom izboru koji je učinjen od strane korisnika kredita i potrošača i u skladu sa zakonom čija ustavnost i zakonitost nije dovedena u pitanje. Stoga nema nejednakosti tužitelja pred zakonom i sudovima kako to navodi tužitelj jer na potrošače koji su konvertirali kredit primjenjuje se specijalni propis ZID ZPK/15 na temelju kojeg je konverzija kredita provedena i između stranaka zaključen Aneks ugovoru o kreditu koji izaziva pravne učinke. Nasuprot tome, na potrošače koji nisu proveli konverziju svog kredita navedeni lex specialis nije moguće primijeniti i stoga se ne radi o usporedivoj pravnoj situaciji. 23.2. U ovakvim okolnostima valja zaključiti da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača*

budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Pritom se posebno naglašava da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvaćanja ili neprihvatanja konverzije. S druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu.

23.3. Naime, učinak konverzije prema ZID ZPK/15 djeluje ex tunc što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštenih ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštenih ugovorne odredbe i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Na taj je način, prema ocjeni revizijskog suda, zaključenjem Aneksa ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZID ZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15 (prema odredbi čl. 19.e ZID ZPK/15, potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. toč. 1. ovoga Zakona, zatim iznos naplaćenih zatezних kamata, naknada troškova iz čl. 19.c st. 1. toč. 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. toč. 5. ovoga Zakona). Interveniranje u takav pravni odnos na način koji to tužitelj zahtijeva - unutar opsega obračuna izvršenog prema odredbi čl. 19.c u vezi s odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15, bilo bi suprotno slobodi ugovaranja i slobodi tržišnog natjecanja koja izvire iz slobode ugovaranja.", te je u toj Odluci Vrhovnog suda zauzet slijedeći pravni stav: "Petrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

79. Shodno iznesenom, za ovaj sud obvezujućem pravnom stajalištu proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske, tužitelj u konkretnom slučaju nema pravo na isplatu utvrđenog preplaćenog iznosa od 22.253,94 EUR, a niti pak pravo na isplatu iznosa od 20.708,43 EUR koji predstavlja preplaćeni iznos umanjjen za iznos priznat u konverziji, već tužitelj ima pravo samo na isplatu zatezних kamata na navedeni utvrđeni

preplaćeni iznos od 22.253,94 EUR za razdoblje od sklapanja Ugovora o kreditu do dana konverzije 30.09.2015., tj. pravo na isplatu zatezne kamate od dospijuća svakog pojedinačnog mjesečnog preplaćenog iznosa sadržanog u navedenom ukupnom iznosu od 22.253,94 EUR, a koji su pojedinačni iznosi utvrđeni u Tabeli 4 Nalaza sudskog vještaka i navedeni pod naslovom: Specifikacija pojedinačnih iznosa (22.253,94 EUR), na stranicama 13-14 Nalaza sudskog vještaka, pa zaključno do dana 30.09.2015.

80. Osnovom prednje izloženog nedvojbeno je da je tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 7.446,76 EUR s osnova razlike glavnice tj. više utvrđene glavnice konvertiranog kredita, sa traženom zateznom kamatom, u cijelosti neosnovan, a iz razloga kako slijedi.

81. Sklapanjem Dodatka uz Ugovor o kreditu od 09.02.2016. između stranaka je uspostavljen novi pravni odnos, a koji Dodatak ni u kom dijelu nije ništetan, te isti proizvodi pravne učinke između parničnih stranaka kao ugovornih strana.

82. Naime, ZID ZPK/15 uređene su obveze vjerovnika i potrošača u postupku konverzije kredita denominiranih u CHF u kredite denominirane u EUR, te sklapanje Dodatka, Anexa ili Sporazuma o konverziji ima svoje izvorište u zakonu i bankarske su institucije bile dužne postupiti po ZID ZPK za razliku od potrošača koji su imali pravo izbora, mogućnost potrošača da prihvati izračun konverzije kredita. Naime, konverzija kredita izvršena je na temelju ZID ZPK, kojim je bankama naložena izmjena odredbi osnovnog ugovora te eventualno do tada sklopljenih dodataka, i to valute kredita, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita, te se između ugovornih strana postiže sporazum o konverziji iz članka 19.c točka 6. ZID ZPK-a na način kako je to propisano tim zakonom. Nadalje, ZID ZPK/15 je bio predmetom ocjene suglasnosti s Ustavom RH, a i Sud Europske unije je u odluci C-567/20 iznio stav da je Aneks ugovora o kreditu isključen od ispitivanja nepoštenosti sukladno odredbi čl. 1. st. 2. Direktive 93/13 jer se radi o prisilnom propisu, koji ne može biti predmet ispitivanja nepoštenosti, u skladu s kojim stavom su doneseni i zaključci Vrhovnog suda RH u odlukama Gos-1/2019 i Rev-637/19 jer je konverzijom između ugovornih strana uspostavljena ravnoteža.

83. Na osnovu svega iznesenoga odlučeno je kao u točkama I., II. i III. izreke.

84. Obzirom na donesenu odluku o tužbenim zahtjevima tužitelja, po tuženiku istaknuti procesnopravni prigovor radi prebijanja utvrđen je u cijelosti neosnovanim.

85. U svezi s navedenim prigovorom također valja istaknuti da odredbama Zakona o zaštiti potrošača ustanovljena je zaštita potrošača od nepoštenih i time ništetnih odredbi potrošačkih ugovora, a ne i zaštita tuženika kao trgovca, jer tuženik u predmetnom ugovornom odnosu nema status potrošača.

86. Stoga je odlučeno kao u točki IV. izreke.

87. Glede troškova ovog postupka, a obzirom na ukupno postavljene tužbene zahtjeve tužitelja u iznosu od 29.700,00 EUR (22.253,24 EUR preplaćenog zbog ništetnosti odredbi ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli + 7.446,76 EUR s osnova razlike konvertirane glavnice), tužitelj je dosuđenjem mu samo zateznih kamata na iznos od 22.253,24 EUR, uspio u relativno malom dijelu, slijedom čega bi tužitelj razmjerno svom neuspjehu u sporu bio u obvezi tuženiku naknaditi troškove postupka.

87.1. Međutim, imajući u vidu činjenicu kako o pitanju obeštećenja potrošača kod konvertiranih kredita, u trenutku podnošenja tužbe u ovom predmetu, pa i tijekom ovog postupka, nije postojala ustaljena i jedinstvena sudska praksa, te da stoga u situaciji kada tužitelj kao potrošač u specifičnim okolnostima spornog pravnog odnosa kojemu nije obilježje stranačka ravnopravnost, nije mogao predvidjeti svoje izgleda za uspjeh, jer u takvim okolnostima tužitelj nije mogao biti svjestan da njegov zahtjev nema razumne izgleda za uspjeh, sud smatra da tužitelj nije dužan snositi troškove ovog postupka.

87.2. Stoga je sud, pozivanjem na pravo tužitelja na pristup sudu kao njegovog konvencijskog prava, primjenom članka 154. st. 4. ZPP-a odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Čakovec, 2. srpnja 2026.

Sutkinja:

Sandra Oletić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od petnaest dana od dana objave presude, pismeno putem ovog suda, a o žalbi odlučuje nadležni Županijski sud.

O tom obavijest:

1. tužitelj po punomoćniku
2. tuženik po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088a-3b195**

Kontrolni broj: **0a671-dcd08-707a5**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Čakovcu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.